

ADÓÜGYI INFORMÁCIÓCSERE

- Magyarország első jelentős európai uniós adóügyi együttműködéséül 2005. július elsejével léptette hatályba az Európai Unió Megtakarítási Irányelvét (2003/48/EK), mely a magánszemélyek kamatjövedelmére vonatkozóan írt elő kötelező automatikus információcsereét a tagállamok adóhatóságai között.
- Az Európai Unió Közigazgatási Együttműködési Irányelvét (DAC) és annak módosításait hazánk 2013 óta építi be a magyar jogrendbe.
- 2014-ben Magyarország kétoldalú megállapodást kötött az Egyesült Államokkal és csatlakozott a FATCA megállapodáshoz (2014. évi XIX. törvény), ami a pénzügyi számlainformációkkal kapcsolatos automatikus információcsere területén jelentett előrelépést.
- A nemzetközi adóelkerülés visszaszorítására az OECD kidolgozta az Adóügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló egyezményt (Multilaterális Egyezmény), melyhez Magyarország 2013-ban csatlakozott, a 2014. évi XLII. törvény hirdette ki, és a magyar jogrendnek 2015. január 1-től része.

Az Európai Bizottság 2020. július 15-én fogadta el új adócsomagját, melyre az adóelkerülések és adóvisszaélések elleni harc újabb állomásaként tekint, különös hangsúllyal a méltányos és egyszerű adózásra. Jelen háttéranyag ismerteti Magyarország adóügyi információcsereére vonatkozó nemzetközi megállapodásait, bemutatja az uniós adócsomag három pillérét a Bizottság javaslatain, közleményein és cselekvési tervein keresztül, és rövid áttekintést nyújt az uniós hozzáadott érték adó (áfa) szabályozás irányáról.

Az Európai Unió adópolitikája

Az Európai Unióban az adójogszabályok meghozatala nemzeti hatáskörben van, azaz az adónemek bevezetése, módosítása, törlése, kiigazítása kizárólag a tagállamok illetékességi körébe tartozik. Ugyanakkor az egységes belső piac megfelelő és hatékony működésének biztosítása érdekében folyamatos törekvés van a nemzeti adópolitikák egyeztetésére, összehangolására. Az Európai Bizottság rendszeresen fogad el adócsomagokat, melyek segíteni hivatottak a belső piacon működő vállalatok, piaci szereplők azonos feltételek közötti működését. A legutóbb elfogadott csomag hívszavai a méltányos és egyszerű adózásra való törekvés, a tisztességtelen adóverseny visszaszorítása és az adózás átláthatósága ([EB Sajtóközlemény](#), 2020. július 15.).

A KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSI IRÁNYELV

DAC – DAC5

A közösségi adóigazgatási együttműködés és azon belül az adóügyi információcsere kezdeteit (DAC – DAC4) egy korábbi Infojegyzetünkben ([2017/14](#)) részletesen bemutattuk. Az uniós adóügyi együttműködéssel kapcsolatos irányelv módosításainak átültetése a magyar jogrendbe az alábbi szakaszokban történt: ([Varga E. 2019](#) és [Infojegyzet 2017/14](#), EurLex).

A Közigazgatási Együttműködési Irányelvet (Directive [2011/16/EU](#) on Administrative Cooperation, továbbiakban DAC) az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló [2013. évi XXXVII. törvény](#) illesztette a magyar jogrendbe. Az irányelv az adóhatóságok közötti automatikus információcsere feltételeit, körülményeit alapozta meg.

A DAC irányelv első módosítása ([2014/107/EU](#), DAC2), mely a pénzügyi számlainformációkra vonatkozóan bevezette az OECD által

kidolgozott közös jelentéstételi standardot, 2016. január elseji hatálybalépéssel került be a magyar adóügyi szabályozásba.

Az irányelv következő módosítása ([2015/2376](#), DAC3), mely a határon átnyúló ügyleteket érintő feltételes adómegállapítási határozatokról való értesítési kötelezettséget is beemelte az automatikus információcsere hatókörébe, 2017. január elsejével lett a magyar jogrend része.

A harmadik módosítás ([2016/881](#), DAC4), mely a transzferárazással kapcsolatos üzletpolitikára, a multinacionális vállalatcsoportok agresszív adótervezési gyakorlatára irányult és ezért bevezette az anyavállalatok országonkénti jelentéseinek kötelező automatikus cseréjét, 2017. június 1-én lépett hatályba Magyarországon.

A negyedik módosítás ([2016/2258](#), DAC 5), a pénzmosás elleni küzdelmet szolgáló adatokkal kapcsolatos adóhatóságok közötti információcserére vonatkozott, kitérve az ügyfél-átvilágítási eljárásokra és adatszolgáltatási kötelezettségekre, a magyar jogrendnek 2018. január 1. óta része.

DAC6

A legutóbbi (azaz az ötödik) módosítás ([2018/822](#), DAC6) Magyarországon 2020. június elsején lépett hatályba. A módosítás a határokon átnyúló adóstruktúrákra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettséget emelte be a Közigazgatási Együttműködési Irányelvbe. Az irányelv a nemzeti adórendszerek közötti különbözőségeket kijátszó nyereségátcsoportosítás, agresszív adótervezési struktúrák feltérképezését és az ellene való fellépést célozta meg.

A módosítás kiterjedt olyan vállalkozások ügyleteire is, amelyek nemzetközi cégcsoportok részeként működnek, és vállalatcsoporton belüli finanszírozás vagy osztalékfizetés keretén belüli ügyletekben érintettek. Ezen ügyletek is bekerültek tehát az adótervezési mechanizmusba és részeivé váltak az adóhatóság felé irányuló kötelező jelentéstételnek.

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG 2020. JÚLIUS 15-I ADÓCSOMAGJA

Az adócsomag három pillére

A Közigazgatási együttműködésről szóló irányelv legújabb módosítási javaslata az Európai Bizottság 2020. július 15-én benyújtott adócsomagjának részét képezi. Az adócsomag három pillérből áll:

- **Az adóügyi cselekvési terv** (a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló új cselekvési terv, [COM\(2020\) 312](#)), mely 25 intézkedést tartalmaz. Az intézkedések az adófizetőknek szánt könnyítésként a regisztrációval, adóbevallásokkal, vitarendezéssel kapcsolatos akadályokat csökkentik, a tagállamoknak pedig az adócsalás elleni küzdelemben, az adózási fegyelemben és az adminisztratív terhek csökkentésében nyújtanak támogatást.
- Az EU-ban és azon kívül megvalósítandó **jó adóügyi kormányzásról szóló közlemény** ([COM\(2020\) 313](#)) a tisztességtelen adóverseny visszaszorítása érdekében az káros adózási gyakorlattal foglalkozó magatartási kódex alapvető módosítását javasolja. Javaslatot tesz a nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékének újragondolására és a fejlődő országokkal való adóügyi együttműködés áttekintésére.
- A harmadik pillér **a közigazgatási együttműködési megállapodás legújabb módosítása** (DAC7, [COM\(2020\) 314](#)), javaslat a Tanács irányelve az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv módosításáról.

DAC7 – a javaslat

A javaslat a korábbi módosításokhoz hasonlóan továbbra is az adócsalás, adókijátszás és adókikerülés megelőzésére helyezi a hangsúlyt, kiterjesztve a tervezett intézkedéseket a digitális platformok üzemeltetőire, továbbá a közösségi finanszírozású szolgáltatásokra és szolgáltatókra is. A digitális platformokon kínált szolgáltatások és termékértékesítések a szolgáltatók és értékesítők esetében következtelen jövedelembevalláshoz vezetett, ami lehetőséget teremtett az adókijátszásra, főleg a

határokon átnyúló ügyletek esetében.

A jelen módosítás arra törekszik, hogy a digitális platformok útján szerzett jövedelem része legyen a jövedelmekkel kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségnek, illeszkedjen be az Európai Unió harmonizált jelentéstételi keretrendszerébe ([DAC7 Indokolás](#)). Az összes digitális platformra egységesen ugyanazok az adatszolgáltatási előírások vonatkoznak, és az az adóhatóságok közötti adatszolgáltatás a már kialakult, hagyományos platformokon már bevált információcsere mechanizmussal valósuljon meg.

Online platform üzemeltetők szabályozása

A szabályozás kiterjed a platformüzemeltetőkkel szemben érvényesítendő kötelező adatszolgáltatási szabályokra, melyeken belül az automatikus információcsere az alábbiak vonatkoznak:

- A platformüzemeltetők kötelezve lennének a jövedeleminformációk összegyűjtésére, ellenőrzésére, összhangban az átvilágítási eljárásokkal.
- A platformüzemeltetőknek információt kell szolgáltatniuk az alájuk tartozó azon értékesítőkről, amelyek az adott platformot a szolgáltatásaik nyújtásához, befektetésükhez és kölcsönökhöz használják.
- Az értékesítővel kapcsolatos információkat a területileg illetékes adóhatóság rendelkezésére kell bocsátani.

A digitális platformok üzemeltetőinek a megszerzett jövedelmükről még az előtt kellene adatokat szolgáltatniuk, mielőtt az nemzeti adóhatóság elkészíti éves adómegállapításukat. Így a javaslat szerint hatékonyabban megakadályozható az adókijátszás és adókikerülés.

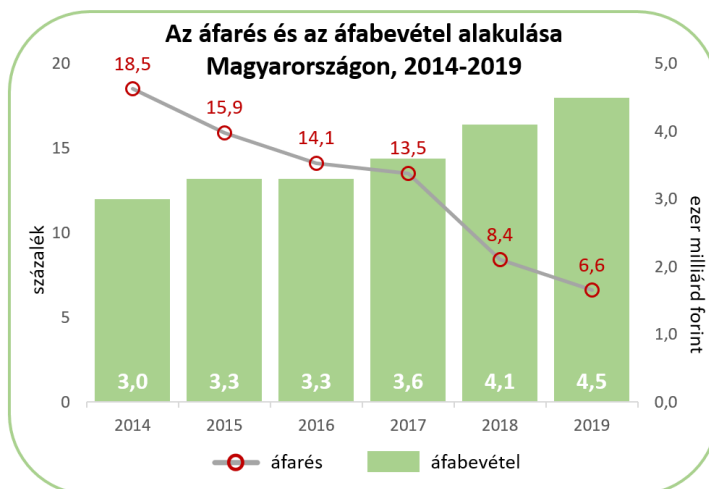
A javaslat kitér azokra a platformüzemeltetőkre, amelyek egyetlen uniós tagállamban sem rendelkeznek adóilletőséggel, üzletvezetésük helye és telephelyük nem tagállamban van, viszont kereskedést az Unióban is folytatnak. A javaslat szerint a tisztességtelen verseny megakadályozása érdekében, hogy a platformok között egyenlő verseny-

feltételek legyenek, ezen külföldi platformok kötelesek egy tagállamban regisztrálni és oda adatokat szolgáltatni.

A HOZZÁADOTT ÉRTÉK ADÓ (ÁFA)

A tagállamok közötti kereskedelem adóztatásában a hozzáadott érték adó (héta, Magyarországon áfa) bevételek különös jelentőséggel bírnak. Az adócsalás és adókijátszás egyik fő területe a héa-csalás és az elmaradt héa-jövedelmek, ezért az uniós adószabályozásban a héa-ra vonatkozó egységes szabályozási törekvés állandó visszatérő elem. A most benyújtott cselekvési tervnek része

- törekvés az egységes héa-nyilvántartás felé,
- a héa-beszámolási kötelezettségek korszerűsítése,
- az egyablakos héa-ügyintézés hatókörének bővítése,
- a héa-szabályok igazítása a digitális kor kihívásaihoz,
- a héával kapcsolatos jogviták rendezési mechanizmusának egyszerűsítése,
- a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó héa-szabályok aktualizálása,
- a héa-szabályozás hozzáigazítása az online platform-gazdaság működéséhez.

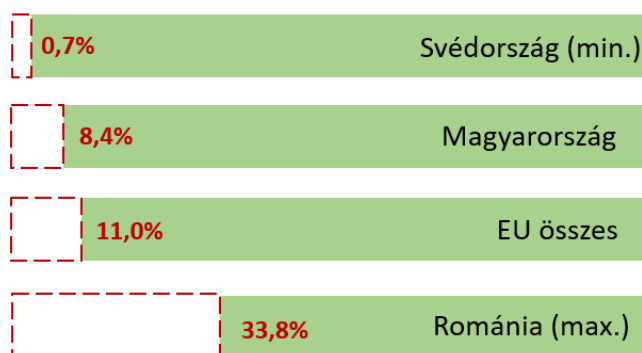
Forrás: [Infoszolg/Európai Bizottság, 2020, 40.o.](#)

ÁFABEVÉTEL-KIESÉS

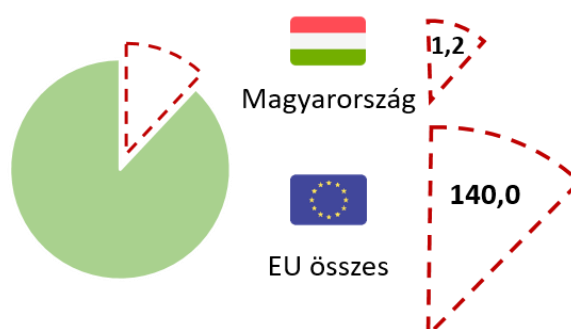
Az Európai Bizottság 2020-ban kiadott [tanulmány](#)a szerint az uniós országok összes áfabevétel-kiesése elérte a 140 milliárd eurót. Az áfa adja ki az országok adóból befolyt jö-

vedelmének legnagyobb részét, így az adóbe-
hajtás hatékonyságának a növelése az országok
közötti adó-együtműködés egyik fő célja. Az
áfarés, ami megmutatja, hogy a várt bevételek
hány százaléka nem folyt be, az adott ország
adó jogszabályainak hatékonysági fokmérője
is. Az **áfakiesés** okai lehetnek többek között az
adócsalás, adókijátszás, csőd, fizetésképtelen-
ség, adókikerülés.

Áfarés az EU egyes országaiban, 2018

Áfabevétel-kiesés (milliárd euró)

Forrás: [Infoszolg/Európai Bizottság, 2020, 9.o.](#)

Források:

- A Tanács [2011/16/EU](#) irányelve az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről (DAC)
- A 2011/16/EU irányelv módosításai: [2014/107/EU](#) (DAC2), [2015/2376](#) (DAC3), [2016/881](#) (DAC4), [2016/2258](#) (DAC5), [2018/822](#) (DAC6)
- A helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló új cselekvési terv [COM\(2020\) 312](#) A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak
- Az EU-ban és azon kívül megvalósítandó jó adóügyi kormányzásról [COM\(2020\) 313](#) A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak
- A TANÁCS IRÁNYELVE az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv módosításáról [COM\(2020\) 314](#) – javaslat
- Európai Bizottság Sajtóközleménye, [2020. július 15.](#)
- A nemzetközi adóigazgatási együttműködés az Európai Unióban, [Infojegyzet, 2017/14.](#)
- Európai Unió adóügyi vitarendezés, [Infojegyzet, 2019/20.](#)
- Az Európai Unió adópolitikája, [Infojegyzet, 2019/21.](#)
- [Varga Erzsébet: Az automatikus adóügyi információcsere alkalmazása Magyarországon.](#) In: Magistra et Fautrix: Halustyik Anna emlékére – PPKE JÁK, Bp, 2019 pp. 403–424.
- [Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2020 Final Report](#) (Európai Bizottság, 2020. szeptember)

Készítette: Horváth Irén
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-6486